

การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นตามแนวพระพุทธศาสนา
ของประชาชนในตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์*
PEOPLE'S POLITICAL PARTICIPATION ACCORDING TO BUDDHISM AT
BANTOK SUB-DISTRICT, MUANG DISTRICT, PHETCHABUN PROVINCE

พระยุทธนา ชยเมธี, สุมาลี บุญเรือง, เต็มศักดิ์ ทองอินทร์

Phra Yutthana Jayamethi, Sumalee Boonrueang, Tomsak Thongin

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding Author E-mail: Poppyutthana@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของประชาชน 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของประชาชน 3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นตามแนวพระพุทธศาสนา กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 387 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 10 รูปหรือคน จากจำนวน 5 กลุ่ม แล้ววิเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบ พบว่าประชาชนที่มี เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3. การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นตามแนวพระพุทธศาสนา พบว่า 1. การหมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ เป็นการร่วมประชุมเพื่อจุดมุ่งหมายเดียวกัน 2. การพร้อมเพรียงกันประชุมและเลิกประชุมพร้อมกัน แสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบ 3. การไม่บัญญัติสิ่งที่ยังไม่บัญญัติ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง 4. การเคารพ นับถือผู้ใหญ่เป็นการแสดงออกถึงการเคารพ นับถือผู้อาวุโส 5. การให้เกียรติสิทธิสตรีควรเปิดโอกาสให้สตรีได้เข้ามามีบทบาทเป็นผู้นำ

- ชุมชน 6. การส่งเสริมและรักษาวัฒนธรรมจะต้องรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม
7. นักการเมืองท้องถิ่นต้องส่งเสริมคนทำประโยชน์ให้กับท้องถิ่น
คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม; การเมืองระดับท้องถิ่น; พระพุทธศาสนา

Abstract

The objectives of this research paper are: 1. To study the level of political participation at the local level of citizens. 2. To study factors affecting people's local political participation 3. To study the guidelines for the development of political participation at the local level according to Buddhism. The samples were 387 people. Statistics used in data analysis, were frequency, percentage, mean and standard deviation. The qualitative research by conducting in-depth interviewing 10 key informants and analyzed according to the research objectives by descriptive interpretation.

The results of the research were as follows: 1. Opinions on local political participation of citizens by overall, was at high level 2. Comparative results were found that people with different genders, ages, education, occupations and incomes. There was a statistically significant difference in overall opinion at level of 0.05, thus accepting the set hypothesis. 3. Political participation at the local level according to of Buddhism It was found that 1. the meeting was for the same purpose. 2. Meeting in unison and dissolution of meeting in unison to demonstrate responsibility 3. Not prescribing unlawful things for the orderliness of the country 4. Respect for elderly that was an expression of respect for elders. 5. Respect for women's rights should allow women to play leadership roles in the community. 6. Promoting and preserving culture. 7. Local politicians must promote good people who do good for the local area.

Keywords: Participation; Local Politics; Buddhism

บทนำ

การมีส่วนร่วมทางการเมือง ถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการขับเคลื่อนระบอบประชาธิปไตยให้ไปสู่แก่นแท้ของระบอบการเมืองการปกครองที่เป็นของประชาชน

โดยประชาชนและเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยได้มากขึ้นและง่ายขึ้นโดยได้มีการปรับปรุงโครงสร้างทางการเมือง เริ่มตั้งแต่กระบวนการการเลือกตั้งที่มาและคุณสมบัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา หลักเกณฑ์ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย และการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและข้าราชการระดับสูง และเพิ่มหลักการให้กับการออกเสียงประชามติ โดยให้ผลของการออกเสียงประชามติเป็นการให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีหรือให้มีผลเป็นข้อยุติได้ ซึ่งแต่เดิมผลของประชามติเป็นเพียงแค่การให้คำปรึกษาเท่านั้นนอกจากนี้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้เพิ่มอำนาจให้กับประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการกระจายอำนาจการตัดสินใจลงไปในระดับท้องถิ่น โดยให้ประชาชนในพื้นที่ดูแล และตรวจสอบการใช้อำนาจของผู้บริหารส่วนท้องถิ่นได้อีกด้วย (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2560)

ปัญหาวิกฤตการเมืองไทยในปัจจุบันเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ในตลอด ระยะเวลาที่ผ่านมาปัญหาเหล่านี้เกิดจากความขัดแย้งระหว่างกลุ่มการเมืองที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งมีความเห็น ต่อต้านและสนับสนุนต่าง ๆ นานา และยังสะท้อนถึงความไม่เสมอภาคและความ แตกแยกระหว่างชาวเมือง และชาวชนบทอีกด้วย จึงทำให้การเมืองไทยปั่นป่วนวุ่นวายไม่มีที่จะยุติลง และยังส่งผลถึงปัญหาในหลาย ๆ ด้าน ทำให้ปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบอย่างมากมาย ปัญหาการใช้รัฐธรรมนูญ โดยเกิดปัญหา การตีความเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่คลาดเคลื่อน เนื่องจากผู้มีอำนาจในประเทศ พยายามตีความ รัฐธรรมนูญเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและพวกพ้อง รวมถึงปัญหา การเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญบ่อยครั้งจนเกินไปทำให้ขาดความต่อเนื่องในการบังคับใช้ ปัญหาการขาดความสามัคคีของประชาชนไทย ซึ่งมีผลมาจากการมีความคิดเห็นทาง ด้านการเมืองการปกครองที่แตกต่างกัน ความไม่ยุติธรรมของกระบวนการทางสังคมต่าง ๆ รวมถึงการขัดผลประโยชน์ของกลุ่มต่าง ๆ เป็นต้น (อมร รักษาสัตย์และคณะ, 2544)

แนวคิดคำสอนทางพระพุทธศาสนามีจุดมุ่งหมายเพื่อดับทุกข์ โดยเริ่มจากการ เรียนรู้ทำความเข้าใจความทุกข์ที่เกิดขึ้น หรือเรียนรู้สาเหตุของปัญหา เพื่อนำไปสู่ การวิเคราะห์หาวิธีแก้ไขปัญหา อย่างแท้จริง หลักอปริหานิยธรรม 7 ประกอบด้วย 1. หมั่น ประชุมกันเป็นเนืองนิตย์ 2. พร้อมเพรียงกันประชุม 3. ไม่บัญญัติสิ่งที่ยังไม่บัญญัติ จักไม่ ถอนสิ่งที่ท่านบัญญัติไว้แล้ว 4. สักการะเคารพนับถือบูชาท่านผู้ใหญ่ทั้งหลาย 5. ไม่ข่มขืน บังคับปกครองหญิงในสกุล 6. สักการะ เคารพ นับถือบูชาเจตีย์สถานของคนในชุมชน 7. ถวายความอารักขา ความคุ้มครอง ป้องกันโดยชอบธรรมในพระอรหันต์ทั้งหลาย หลักธรรมทั้งหมดนี้เป็นสิ่งที่บุคคลคนในสังคม ควรปลูกฝังให้มีขึ้นในจิตใจ เพราะเป็น

หลักธรรมของ การประพุดิตนเป็นคนดี เพื่อนำไปสู่การป้องกันและการแก้ไขปัญหาตลอดจนกระบวนการฟื้นฟู จิตใจ เพื่อพัฒนาชีวิตให้ดีขึ้นแก่บุคคล ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), 2553)

ปัจจุบันในพื้นที่ตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า มีความเจริญทางด้านวัตถุ เกิดการเปลี่ยนแปลงและกำลังพัฒนาไปอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านการคมนาคม เศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และการเมืองการปกครอง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังที่กล่าวมานั้นส่งผลกระทบต่อประชาชนในเขตตำบลบ้านโตก ในด้านวัฒนธรรมประเพณี การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ส่วนด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นยังมีปัญหาและอุปสรรคหลายด้าน ขอยกตัวอย่างปัญหาหลักที่เกิดกับทุก ๆ พื้นที่ เช่น ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง ด้านรณรงค์เลือกตั้ง ด้านการตัดสินใจทางการเมือง และ ด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง เป็นต้น

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นตามแนวพระพุทธศาสนาของประชาชนในตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะได้นำมาปรับปรุงและพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การไปใช้สิทธิเลือกตั้งของหน่วยงานภาครัฐมากยิ่งขึ้น และสามารถนำไปพัฒนาการมีส่วนร่วมในการ ไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนในโอกาสต่อไป เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐที่จะ พัฒนาระบบการเลือกตั้งให้ดียิ่งขึ้น และเพื่อให้กิจกรรมทางการเมืองคือการเลือกตั้งได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของประชาชนในตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของประชาชนในตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นตามแนวพระพุทธศาสนาของประชาชนในตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed-Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือ และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.1 ประชากร (Population) ได้แก่ ประชากรที่อยู่ในตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 11,601 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ทำการสุ่มมาจากประชากรโดยหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการใช้สูตรคำนวณของทาร์โรว์ ยามาเน่ (สุรพล สุยะพรหม และสุทธิรักษ์ ศรีจันทร์เพ็ญ, 2553) จำนวน 387 คน

2.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ได้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 10 รูปหรือคน มาจาก 1. กลุ่มนักวิชาการทางด้านพระพุทธศาสนา 2 รูป 2. กลุ่มนักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ 2 คน 3. กลุ่มนักการเมืองท้องถิ่นตำบลบ้านโตก 2 คน 4. กลุ่มข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโตก 2 คน และ 5. กลุ่มผู้นำชุมชนในตำบลบ้านโตก 2 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นตามตัวแปรตามทั้ง 4 ด้าน ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคพร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อแนวทางในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นตามแนวพระพุทธศาสนาของประชาชนในตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์

4. การรวบรวมข้อมูล

4.1 การศึกษาและวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น และหลักอภิธานยธรรม เพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย และสังเคราะห์ตัวแปรการเมืองทางการเมืองในระดับท้องถิ่นตามแนวพระพุทธศาสนาของประชาชนในตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยทำการรวบรวมเอกสารจากแหล่งต่าง ๆ แล้ววิเคราะห์เอกสาร โดย

การจัดทำแบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสาร บันทึกเกี่ยวกับลักษณะเอกสาร แหล่งที่มา และสาระสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสารจะเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาด้วยวิธีการอื่น ๆ ต่อไป

4.2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นตามแนวพระพุทธศาสนาของประชาชนในตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคคล โดยผู้ให้ข้อมูลเป็นประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ประกอบด้วย หมู่ 1 บ้านโตกกลาง หมู่ 2 บ้านห้วยนา หมู่ 3 บ้านพี หมู่ 4 บ้านทุ่งแค หมู่ 5 บ้านพี หมู่ 6 บ้านสะแกงาม หมู่ 7 บ้านอีโดกวังจาน หมู่ 8 บ้านพนานิคม หมู่ 9 บ้านยาวไต้ หมู่ 10 บ้านกกน่อง หมู่ 11 บ้านโนนโก หมู่ 12 บ้านพันธุมา หมู่ 13 บ้านป่าเลา โดยมีทั้งหมด จำนวน 13 หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้นจำนวน 387 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่ม ตัวอย่างและพรรณนา ปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และอธิบายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นตามแนวพระพุทธศาสนาของประชาชนในตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นตามแนวพระพุทธศาสนาของประชาชนในตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไปการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended Question) วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท นำเสนอเป็นความเรียงประกอบตาราง โดยการแจกแจงความถี่ของผู้ตอบคำถามปลายเปิดตามลำดับความสำคัญ

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของประชาชนในตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของประชาชนในตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยรวม

การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง	4.45	0.28	มาก
2. ด้านการร่วมรณรงค์การเมืองท้องถิ่น	4.44	0.29	มาก
3. ด้านการตัดสินใจทางการเมือง	4.47	0.28	มาก
4. ด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง	4.46	0.28	มาก
โดยรวม	4.45	0.19	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นตามแนวพระพุทธศาสนาของประชาชนในตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการตัดสินใจทางการเมือง ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.28), รองลงมา ได้แก่ ด้านติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง ($\bar{X}=4.46$, S.D.=0.28) ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง ($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.28) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการร่วมรณรงค์การเมืองท้องถิ่น ($\bar{X}=4.44$, S.D.=0.29) ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการประยุกต์หลักสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมเลือกตั้งระดับท้องถิ่นในตำบลบางสีทอง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 สรุปผลทดสอบสมมติฐานโดยการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นตามแนวพระพุทธศาสนาของประชาชนในตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
			ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	- 0.894	0.003*	✓	
อายุ	5.737	0.000*	✓	
การศึกษา	6.289	0.002*	✓	
อาชีพ	4.393	0.002*	✓	
รายได้	7.751	0.000*	✓	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นตามแนวพระพุทธศาสนาของ

ประชาชนในตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นแนวทางการพัฒนาของประชาชนในตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์

ตารางที่ 3 แสดงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นตามแนวพระพุทธศาสนาของประชาชนในตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวม

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
1. ประชาชนบางส่วนยังเห็นแก่ ประโยชน์ส่วนตัว มากกว่า ประโยชน์ส่วนรวมขาดความ เสียสละ	1. จัดให้มีการอบรมให้ความรู้ เกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีตามระบอบประชาธิปไตย
2. ประชาชนยังขาดการมีส่วนร่วมในการเข้า ประชุมเสวนา และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการ เลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบล บ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์	2. จัดให้มีการประชุมจัดกิจกรรมทางการเมืองต่าง ๆ เพื่อเปิด โอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการต่างๆ

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัญหา อุปสรรคข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นตามแนวพระพุทธศาสนาของประชาชนในตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้แก่ ประชาชนบางส่วนยังมีความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว ยังออกไปใช้ สิทธิเลือกตั้งไม่มากนัก และยังขาดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการเลือกตั้งท้องถิ่น ข้อเสนอแนะ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการเลือกตั้ง เพื่อให้ประชาชนตระหนักในหน้าที่ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามระบอบ ประชาธิปไตย

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของประชาชนในตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นตามแนวพระพุทธศาสนาของประชาชนในตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากอภิปรายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีการตื่นตัวทางการเมือง ซึ่งมีผลมาจากการทำหน้าที่ของนักการเมือง หรือนโยบายของพรรคการเมืองต่าง ๆ ที่เคยหาเสียงไว้ การทำผิดกฎหมายและไม่เคารพต่อกฎหมาย บ้านเมือง การไม่รับฟังความเห็นต่างของประชาชน สิ่งเหล่านี้เป็นเหตุให้ประชาชนได้ตระหนักถึงสิทธิ และหน้าที่ของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นสิทธิในการเลือกบุคคลที่จะไปใช้อำนาจแทนตนเองในการบริหารประเทศหรือนิติบัญญัติ ผลเหล่านี้จึงเป็นแรงผลักดันให้ประชาชนตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเองมากขึ้น ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง เพื่อที่จะเลือกบุคคลที่มี

จริยธรรม มีคุณธรรมไม่ผิดกฎหมายและเคารพต่อกฎหมายบ้านเมืองผู้ที่ตนเองไว้วางใจที่จะมอบอำนาจให้ เพื่อเป็นตัวแทนตนเองโดยผ่านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปิณา อุดมกัน (2553) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน: กรณีศึกษาตำบลบางทรายใหญ่ อำเภอมะนัง จังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลบางทรายใหญ่ อำเภอมะนัง จังหวัดมุกดาหาร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระสุรเดช สุเมธโส (2562) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการตัดสินใจใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในตำบลตำผามอก อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการตัดสินใจใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในตำบลตำผามอก อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งและข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งตามหลักธรรมาธิปไตยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนุชภาดา ธนวิโรตม (2557) ได้วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของประชาชนในตำบลบ้านโคก อำเภอมะนัง จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล มีประเด็นอภิปรายผล ดังนี้

ประชาชนที่มี อายุ การศึกษา และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นตามแนวพระพุทธศาสนาของประชาชนในตำบลบ้านโคก อำเภอมะนัง จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อภิปรายได้ว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีต่อองค์กรเมืองท้องถิ่นทั้งด้านดำเนินการเลือกตั้ง ด้านการร่วมรณรงค์การเมืองท้องถิ่น ด้านการตัดสินใจทางการเมือง และด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้งแตกต่างกัน ทั้งนี้ เพราะการเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของประชาชนในพื้นที่ทุก ๆ คน ที่มีสิทธิเลือกตั้ง เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของการเป็นประชาธิปไตยแบบตัวแทนเพื่อเข้าไปบริหารท้องถิ่นของตนซึ่งอยู่ภายใต้การปกครองในรัฐธรรมนูญของไทยฉบับปัจจุบัน จะเห็นว่าประชาชน ได้ทำหน้าที่รักษาสีทธิและมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอังสุมาลิน ปัญญาแก้ว (2565) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุ ต่างกันมีปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระปลัดเอกชัย จันทโชโต (2563) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นตำบลหนองแก อำเภอยะพยา จังหวัดยะลา ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการ เลือกตั้งระดับท้องถิ่น แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับ ท้องถิ่นแนวทางการพัฒนาของประชาชนในตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ปัญหา อุปสรรคข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นตามแนว พระพุทธศาสนาของประชาชนในตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้แก่ ประชาชนบางส่วนยังมีความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว ยังออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งไม่มากนัก และยังขาดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการเลือกตั้งท้องถิ่น ข้อเสนอแนะ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการเลือกตั้ง เพื่อให้ประชาชนตระหนักใน หน้าที่ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาณรงค์ ธรรมเมธี (2562) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการเลือกตั้ง ทั่วไปของชุมชนท่าเตียน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน กับการเลือกตั้งทั่วไปของชุมชนท่าเตียน กรุงเทพมหานคร ด้านการติดตามตรวจสอบการ เลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก

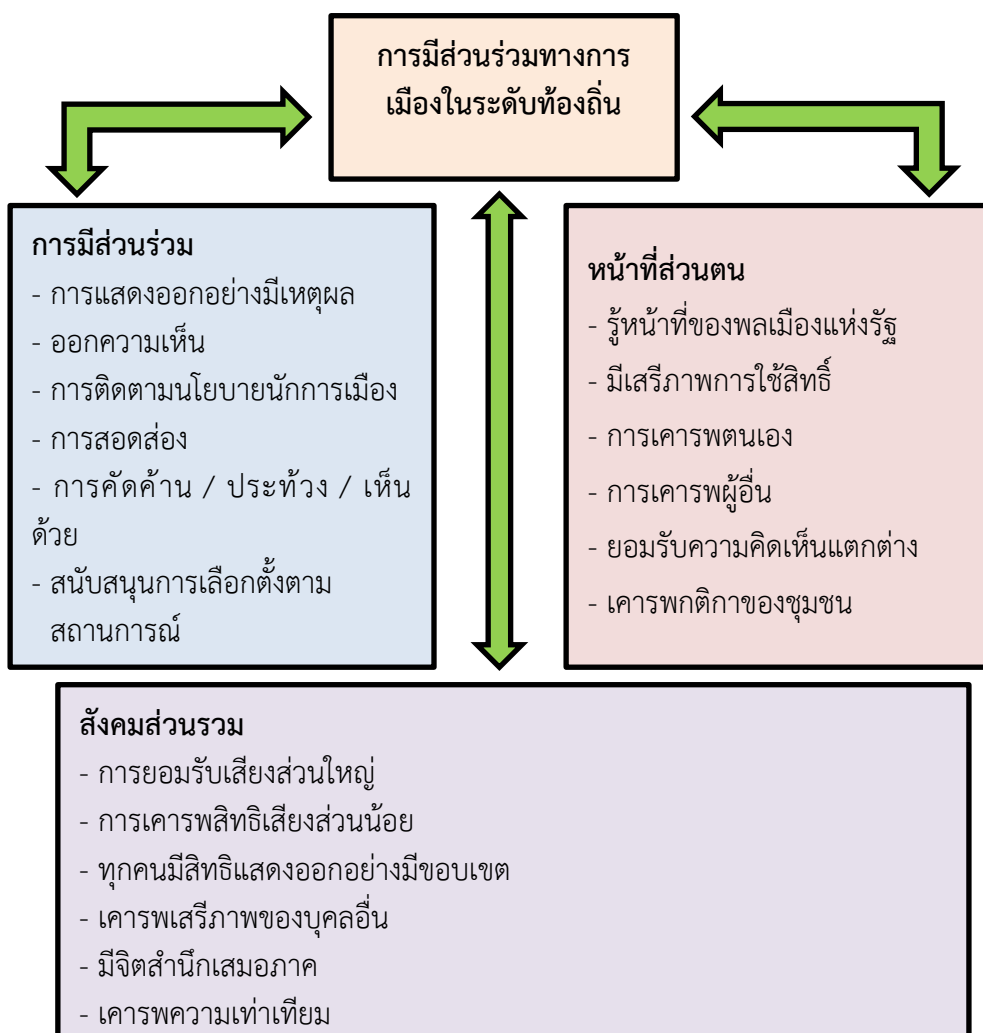
องค์ความรู้จากการวิจัย

ผู้วิจัยได้องค์ความรู้จากการวิจัยที่สามารถนำมาสรุปเพื่อไปใช้ประโยชน์ได้จริง พบว่า

ประชาชนทุกคนต้องมีส่วนร่วม ในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยสังคม แห่งการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง หรือการกระทำกิจกรรมต่างๆในสังคม ที่ทุกคนมีสิทธิ 1 เสียงอย่างเท่าเทียมกัน ในการมีสิทธิ ออกเสียง ร่วมคัดค้าน เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย โต้แย้งเมื่อไม่โปร่งใสสนับสนุนเมื่อถูกต้อง

ประชาชนทุกคนต้องคำนึงถึงส่วนรวม ในการอยู่ร่วมกันภายใต้กฎหมายและ รัฐธรรมนูญฉบับเดียวกัน มีสิทธิ เสรีภาพ เสมอภาค เท่าเทียมทั่วถึง โปร่งใส ตรวจสอบการ บริหารงานของนักการเมืองท้องถิ่นได้

ประชาชนทุกคนต้องรู้หน้าที่ตนเอง การมีเสรีภาพแค่ไหนอย่างไร หน้าที่ของ พลเมืองแห่งรัฐ เป็นข้อตกลงในการอยู่ร่วมกัน เมื่อเลือกตั้งก็ต้องไปใช้สิทธิ สิทธิในการเลือก ต้องพิจารณาผู้ที่เหมาะสมด้วยตนเอง จากการติดตามข่าวสารทางการเมืองสนใจคนรอบ ข้างสังคมรอบตัวการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรรณรงค์ส่งเสริมให้ความรู้กับประชาชนให้มีความรู้ในเรื่องกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ทุกคนจะต้องปฏิบัติตามกฎกติกา การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยเกี่ยวกับการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น
2. ควรรณรงค์ส่งเสริมให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับเรื่องสิทธิหน้าที่เกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่นโดยที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติและมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นและกิจกรรมต่าง ๆ ทางการเมือง

3. ควรควรรณรงค์ส่งเสริมให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่นว่ามีความสำคัญอย่างไร เพื่อเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจและแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองระดับท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ผู้บริหารท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น โดยเข้าร่วมประชาสัมพันธ์กับรถกระจายเสียง และเป็นผู้ผ่านการอบรมผู้สังเกตการณ์ที่หน่วยเลือกตั้ง
2. ผู้บริหารท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมรณรงค์ให้ประชาชนมีการตัดสินใจทางการเมืองโดยเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง เข้าร่วมกับผู้นำชุมชนและตัดสินใจทางการเมืองโดยการสนทนาแลกเปลี่ยนข่าวสาร
3. ผู้บริหารท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรรณรงค์โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทางการเมืองอย่างอิสระตามระบอบประชาธิปไตย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การบูรณาการหลักพุทธธรรมกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์
2. การส่งเสริมหลักพุทธธรรมกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์
3. ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ด้านข่าวสารการเลือกตั้งของประชาชนในตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์

เอกสารอ้างอิง

- นุชปภาดา ธนโรดม. (2557). *พฤติกรรม การเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ปวีณา อุดมกัน. (2553). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : กรณีศึกษาตำบลบางทรายใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- พระปลัดเอกชัย จนุโทโชโต. (2563). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นตำบลหนองแก อำเภอยะบะบุรี* (สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2553). *ธรรมานุชิต* (พิมพ์ครั้งที่ 122). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พระพุทธของธรรมสภา.
- พระมหาณรงค์ ธรรมเมธี. (2562). *การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการเลือกตั้งทั่วไปของชุมชนท่าเตียน กรุงเทพมหานคร* (สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระสุรเดช สุเมธโส. (2562). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการตัดสินใจใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในตำบลตำบามอก อำเภอลองจังหวัดแพร่* (สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2560). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน* (พิมพ์ครั้งที่ 20). กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สุรพล สุยะพรหม และสุทธิรักษ์ ศรีจันทร์เพ็ญ. (2553). *ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- อมร รักษาสัตย์ และคณะ. (2544). *ประชาธิปไตยอุดมการณ์ หลักการ และแบบอย่างการปกครองหลายประเทศ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย.
- อังสุมาลิน ปัญญาแก้ว. (2565). *ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่* (สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2565).